

נשמת התורה

מאמר חסידות בדרך תורת מרן רבינו הקדוש בעל הסולם זי"ע

פרשת בחוקותי – ה'תשע"ט

בענין באור בחי' ישן נושן ובחי' חדש ע"פ חסידות

סוף. שבכל פעם שאדם עולה דרגא, היינו שמזכר רצונו יותר, אזי ממילא מתייחסים למחשבות שלו בהתאם, כי כנ"ל המחשבה היא פרי המעשה, עד שנעשה בחי' מחשבה לגמרי, וחלק המעשה אצלו הוא קטן ביותר, כמו שראינו אצל צדיקים גדולים שעיקר העבודה הייתה בפנימיות, ובחיצוניות עשו רק מעט וזה בחי' מחלוקת בית שמאי ובית הלל, שידוע שב"ש הוא בחי' מחשבה וע"כ לעת"ל תהיה הלכה כב"ש, משא"כ עתה הלכה כב"ה, כי ב"ה ירדו לעם להבין דרגתם מצד עולם הבחירה והנהיגו שאי אפשר לדון ע"פ מחשבה גם לא בדרך פסיקת ההלכה.

ואפשר ל שזה הרמז בברכה שהשי"ת מברך את ישראל 'ואכלתם ישן נושן', כי ישן נושן רומז על הנהגה הנסתרת של העולמות של בחי' ידעה ובחי' מחשבה 'וישן מפני חדש תוציא' כי חדש רומז על הנהגה החדשה של בחירה שנק' עולם התיקון מ'ה החדש' כמובא בעץ חיים. וצריך לעשות מן החדש ישן, והיינו לקחת את הנהגה החדשה של הבחירה שהעיקר אצלה הוא בחי' מעשה כנ"ל, ולהעלות אותה לבחי' הנהגה הישנה, שזה הנהגה של שלמות ושל תיקון עצם מדת הדין בחי' מחשבה. וזה הדיקו בלשון רש"י 'שהיו הגרנות מלאות חדש והאוצרות מלאות ישן וצריכים אתם לפנות האוצרות למקום אחר'. והרמז כי גרנות מרמז על הנהגת החדש', כי בהנהגה החדשה יצאה בינה

דראש אריך אנפין מראש א"א לבחי' גרון וכן בפשטות הגרון הוא מקום זמני לתבואה עד שיקחו אותה למקומה שזה רומז על הבחירה שהיא הנהגה שתתבטל לעת"ל.

אבל מצד הנהגת הישן הרי שיש 'אוצר'. אוצר המלך ששם נמצא כל הטוב שחשב השי"ת להטיב לנו, וצריך להכניס את מה שיש 'בגורן', היינו בהנהגת השיתוף במדת הרחמים בדין 'לאוצר', היינו לבחי' של גילוי אוצרות המלך, שזה מתגלה רק בבחי' תיקון מדת הדין וביטול הבחירה. וזהו הדיקו ברש"י 'צריכים אתם לפנות את האוצרות למקום אחר', כי ענין 'מקום' ברוחניות הוא בחינה ריקנית הצריכה לקבל תיקון. וע"כ יש זמנים רבים ומקומות רבים, כפי מספר הבחירות הרוחניות שצריכות לקבל תיקון. ויש מקומות קשים מאד כי הם כנגד בחי' רוחניות קשות מאד לתקון. ובסוד הנהגת המחשבה מתאחדים כל המקומות אל מקום אחד, כי המחשבה אינה תופסת לא מקום ולא זמן. וכשאדם זוכה לתקן את בחי' 'מקום אחר' היינו בחי' המקומות הקשים, אז משיג ענין שהקב"ה הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו, ומלא כל הארץ כבודו, ואין בחירה ועשה עושה ויעשה לכל המעשים, שזה משיגים ע"י תורה לשמה, וכמובן שודאי שיש בחירה, כך גם בתוך הנהגת הבחירה שהתחדשה מהאירוסים גם בחי' ישן נושן לזכאים לזה, ולפרקים כל אחד לפי דרגתו.

ויש לרמז שהפסוק מונה ג'פ מלת ישן, כמ"ש 'ואכלתם ישן' 'נושן' 'וישן' מפני חדש תוציא'. 'חדש' כתוב פעם אחת והרמז כי ג' פרצופים הראשונים דא"ק לגלגלת ע"ב סג, הנה הם בחי' הנהגת הישן, ובמ"ה דא"ק עולם הנקודים, שם התחיל שורש הנהגת החדש, וע"כ מלת 'חדש' כתוב פעם אחת. וכן ג' פעמים מצד הספירות רומז על ג' ראשונות כח"ב שג"ר של כל מדרגה הוא בחי' א"ק כי מדת הדין גנוזה בג"ר כמבואר בפירוש הסולם לזוהר הקדוש

שבת שלום לכולם

ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציא'. להבין ע"פ חסידות ענין חדש וישן. ידוע שהעולמות העליונים מתחלקים לשני סוגי עולמות, עולמות ששייכים למדת הדין, שהם עולמות אדם קדמון כמ"ש 'בתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין', וסוג ב' של עולמות שהם בחי' 'ראה שאינו מתקיים עמד ושתפו במדת הרחמים', שהם עולמות שנתחדשו אחר שבירת הכלים הנקראים מ"ה החדש. ומוסבר בספרי רבינו ענין מדת הדין שהוא עצם ומהות הנברא, שהוא נקודת הרצון לקבל לעצמו בלבד.

ועל נקודה זו שורה סוד הצמצום, שאסור לקבל שום שפע בצורת הרצון לקבל הזו קודם שנתקנת. וענין התיקון של נקודה זו הוא התכללותה ברצון להשפיע, היינו שכל מה שמקבל תענוג הוא עמ"נ להשפיע נחת להשי"ת שרוצה שנקבל את טובו.

ומצד הנהגה של מדת הדין זו דנים את האדם אפי' על מחשבה שאינה הוגנת. אבל מצד הנהגת מדת הרחמים דנים על המעשה בלבד ולא על המחשבה. והטעם הוא כי המחשבות של האדם הם פרי הרצון, כי הרצון מוליד מחשבות והמחשבות מולידות מעשים, ועל כן תיקון המחשבה הוא ע"י תיקון הרצון. והנה כיוון שנקודת הרצון לקבל

המרכזית שבאדם שהיא נקראת נקודה המדת הדין, הנה היא אינה יכולה לקבל תיקון עד תחיית המתים, ובהכרח שנקודת הרצון הבלתי מתוקנת הזו נובעים ג"כ מחשבות רעות, על כן לא מחייבים בשמים על עבירות במחשבה, כי עבירות במחשבה אלו הם נובעים מהרצון הבלתי מתוקן עד תחיית המתים, שזה מבואר בתניא בביאור מדרגת הבינוני שמדריגתו היא שאינו חוטא במעשה אבל מצד המחשבות שלו הרי הם בתוקפם רק שאין להם ביטוי במעשה, משא"כ מדרגת צדיק של התניא הרי אין לו מחשבות זרות כלל אבל באופן כללי רוב העולם הנהגתם הוא הנהגת הבינוני שאין מחייבים אותם על מחשבה, וכעין המאמר המפורסם, המובא בהקדמה מאדמ"ר הרי"צ מליובאוויטש לספר התילים של חב"ד בשם המגיד ממעזריטש, על ענין זה שצחקה שרה, איך צחקה. ותיירץ שסוכ"ס גוף הוא גוף, והיינו שצד נקודה דמדת הדין הבלתי מתוקנת אין מחייבים על המחשבה, ועיקר החיוב הוא על המעשה.

ועיקר הדרך כעת הוא הנהגה של שיתוף מדת הדין במדת הרחמים, שדנים את האדם על פי המעשה ולא על פי המחשבה, שזה שייך לענין של עולם הבחירה שהתחדש דווקא כתוצאה משיתוף מדת הדין ברחמים. וקודם שיתוף מדת הדין ברחמים, היינו בעולמות אדם קדמון, אין זה נקרא עולם הבחירה כי אין שום רע מגולה וכל כח הדין מתוקן. והנה עיקר הבחירה ניכר בבחי' מעשה ועל כן אדם יכול לכוון את כל כוונות המצווה, ואם לא יקיימנה בפועל ממש יקרא שלא עשה כלל את המצווה אפי' שכיוון את כל כוונות הארז"ל. והיינו שב' ההנהגות של מדת הדין והרחמים הם ב' בחינות של מחשבה ומעשה, והצדיקים הגדולים שזככו עצמם מצד עולם הבחירה עד שבאו לדרגת ביטול הבחירה, אותם דנים גם על בחי' מחשבה, והמחשבה שלהם פועלת כמעשה ממש. וזה סוד כוונת התורה לשמה וכוונת המצוות, שהכוונה הוא ענין תיקון בחינת המחשבה שיש בזה דרגות עד אין